

เตือนภัยการเกษตร

ช่วงวันที่ 31 ตุลาคม 2561 – 6 พฤศจิกายน 2561

ภาคเหนือ ตอนล่าง

1.เมล็ด่อน ระยะการเจริญเติบโต (ศวส.สุโขทัย)

● **โรคราน้ำค้าง** เป็นโรคที่เกิดจากเชื้อรา *Pseudoperonospora cubensis* (Berkeley & Curtis) Roslowzew ซึ่งระบาดในสภาพอุณหภูมิต่ำและมีความชื้นสูง โดยตอนต้นจะพบจุดสีน้ำตาลหรือเหลือง จุดเล็กๆ และค่อยๆ ขยายใหญ่ขึ้นเป็นปื้นสีเหลือง ส่วนใหญ่จะพบที่ใบล่าง หรือใบแก่ หรือโคนเถา ในเช้ามีดจะเห็นเส้นใยเชื้อราสีออกขาวๆ ที่หลังใบ ขอบใบจะม้วนและร่วง ปื้นสีเหลืองนั้นต่อไปจะเปลี่ยนเป็นสีน้ำตาล โดยเริ่มเปลี่ยนจากกลางแผลอออกไป เมื่ออาการรุนแรง ทำให้ใบแห้ง และเถาตายได้ในขณะที่กำลังออกดอกติดผล

การป้องกันกำจัด

หากพบเริ่มระบาด ให้เกษตรกรพ่นด้วยสารป้องกันกำจัดโรคพืช เช่น แมนโคเซบ+เมทาแลกซิล-เอ็ม 64%+4% ดับเบิ้ลยูจี อัตรา 50 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือไซมอกซานิล+ฟามอกซาโดน 30%+22.5% ดับเบิ้ลยูจี อัตรา 10-15 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือโดเมโทมอร์ฟ 50% ดับเบิ้ลยูพี อัตรา 10-20 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือแมนโคเซบ 80% ดับเบิ้ลยูพี อัตรา 20-30 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร โดยพ่นทุก 5-7 วัน

● **หนอนขนใบ** กัดกินเนื้อใบเป็นทางยาว คดเคี้ยวไปทั่วทั้งผืนใบ โดยทั่วไปไม่พบว่ามีการระบาดมากในพืชตระกูลแตงเท่าใดนัก แต่ในกรณีที่มี การระบาดมากและเกิดขึ้นในระยะแรกของการเจริญเติบโตจะทำให้พื้นที่ใบเสียหายส่งผลให้ กระบกระเทือนต่อการเจริญเติบโตและให้ผลผลิต

การป้องกันกำจัด

1. หมั่นสำรวจแปลงและกำจัดวัชพืชแหล่งที่อยู่อาศัยของด้กแต่ ในพื้นที่แปลงและรอบ ๆ แปลง
2. ในระยะแตกยอดอ่อน ให้ฉีดพ่นด้วยคาร์โบซัลแฟน 20% อีซี อัตรา 30 ซีซี ต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ไดเมทโรเอท 40% อีซี +ไซเปอร์เมทริน 5 ซีซี ต่อน้ำ 20 ลิตร ฉีดพ่นทุก 7 – 10 วันต่อครั้ง
3. ใบอ่อนที่ถูกหนอนเข้าทำลายหนัก ให้ตัดยอดอ่อนเผาทิ้งเสียนอกแปลงปลูก

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตอนล่าง

1.กระเทียม ระยะต้น-ลงหัว (ศวส.ศรีสะเกษ)

● **โรคใบไหม้** เป็นจุดสีเหลืองอ่อนหรือน้ำตาลอ่อนบนใบ มีลักษณะฉ่ำน้ำ จุดเล็กจะขยายเป็นแผลรูปยาวรีแหลมหัวท้ายสีน้ำตาลอ่อน หรือน้ำตาลอมม่วง เมื่อมีความชื้นในอากาศสูง ทำให้ใบกระเทียมเปื่อยขึ้นติดต่อกันหลายวัน แผลจะขยายเร็ว เกิดเป็นอาการไหม้ ตั้งแต่ปลายใบลงมา หรือไหม้ทั่วทั้งใบ ใบกระเทียมที่เป็นโรคใบไหม้มักจะพบอาการเป็นร่วมกับโรคใบจุดสีม่วง

การป้องกันกำจัด

1. ก่อนปลูกควรปรับปรุงดินให้มีสภาพเหมาะสมกับการปลูกหอมและกระเทียม โดยการใส่ปุ๋นขาว ปุ๋ยคอกหรือปุ๋ยอินทรีย์
2. ใช้หัวพันธุ์ที่ปราศจากโรค โดยแช่หัวพันธุ์ หรือต้นกล้าก่อนปลูกด้วยสารป้องกันกำจัดโรคพืช เช่น ไดฟีโนโคนาโซล 25% อีซี อัตรา 30-40 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ไอโพรไดโอน 50% ดับเบิ้ลยูพี อัตรา 30-40 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร นาน 15-20 นาที
3. ตรวจสอบแปลงสม่ำเสมอ เมื่อพบโรค พ่นด้วยสารไดฟีโนโคนาโซล 25% อีซี อัตรา 20 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ไอโพรไดโอน 50% ดับเบิ้ลยูพี อัตรา 20กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือโพรคลอราซ 50% ดับเบิ้ลยูพี อัตรา 20 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร ชนิดใดชนิดหนึ่ง สลับกับ แมนโคเซบ 80% ดับเบิ้ลยูพี อัตรา 40-50 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร เพื่อป้องกันการติดขยายของเชื้อสาเหตุโรค โดยพ่นทุก 5-7 วัน
4. เก็บซากพืชที่เป็นโรคไปเผาทำลายนอกแปลงปลูก

5. ในพื้นที่ที่มีการระบาดของโรค ควรปลูกพืชชนิดอื่นที่ไม่ใช่สกุลหอม กระเทียม สลับกันในฤดูถัดไป

2.ดาวเรือง ระยะออกดอก (ศวส.ศรีสะเกษ)

● **หนอนกระทุ้ง** หนอนระยะแรกจะอยู่รวมกันเป็นกลุ่ม ทะเกกินผิวใบ ในระยะต่อมาหนอนจะเริ่มแยกย้ายไปต้นอื่น การทำลายจะรุนแรงมากขึ้นเนื่องจากหนอนมีขนาดใหญ่ สามารถกัดกินใบ ก้าน และดอกของดาวเรือง ทำความเสียหายอย่างมาก

การป้องกันกำจัด

1. การเก็บกลุ่มไข่ และหนอนทำลาย จะช่วยลดการระบาดของหนอนกระทุ้งลงได้
2. การใช้เชื้อจุลินทรีย์ ได้แก่ เชื้อ *Bacillus thuringiensis* อัตรา 60 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร
3. การใช้สารฆ่าแมลง ได้แก่ คลอฟู้อาซารอน 5% เอสซี อัตรา 20 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ เมททอกซีฟีโนไซด์ 25% เอสซี อัตรา 8 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ แลมป์ดา-ไซฮาโลทริน 2.5% อีซี อัตรา 40 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ลูเฟนูรอน 5% อีซี อัตรา 20 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ เดลทาเมทริน 3% อีซี อัตรา 20 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ อินดอกซาคาร์บ 15% เอสซี อัตรา 15 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร

ภาคใต้ ตอนบน

1.มะพร้าว มะพร้าวที่ยังไม่ให้ผลผลิตและมะพร้าวที่ให้ผลผลิตแล้ว (ศวส.ชุมพร)

● **หนอนหัวดำมะพร้าว** ตัวหนอนเข้าทำลายใบมะพร้าว โดยทะเกกินผิวใบบริเวณใต้ทางใบจากนั้นจะถักใยนำมูลที่ถ่ายออกมาผสมกับเส้นใยที่สร้างขึ้น นำมาสร้างเป็นอุโมงค์คลุมลำตัวยาวตามทางใบบริเวณใต้ทางใบ ตัวหนอนอาศัยอยู่ในอุโมงค์ที่สร้างขึ้นและทะเกกินผิวใบ โดยทั่วไปหนอนหัวดำมะพร้าวชอบทำลายใบแก่ หากการทำลายรุนแรงจะพบว่าหนอนหัวดำมะพร้าวทำลายก้านทางใบ จั่น และผลมะพร้าว ต้นมะพร้าวที่ถูกหนอนหัวดำมะพร้าวลงทำลายทางใบหลายๆ ทาง พบว่าหนอนหัวดำมะพร้าวจะถักใยดึงใบมะพร้าวมาเรียงติดกันเป็นแพ เมื่อตัวหนอนโตเต็มที่แล้วจะถักใยหุ้มลำตัวอีกครั้ง และเข้าดักแด้อยู่ในอุโมงค์ ดักแด้มีสีน้ำตาลเข้ม ดักแด้เพศผู้จะมีขนาดเล็กกว่าดักแด้เพศเมียเล็กน้อย ฝีเสื้อหนอนหัวดำมะพร้าวที่ผสมพันธุ์แล้วจะวางไข่บนเส้นใยที่สร้างเป็นอุโมงค์ หรือซากใบที่ถูกหนอนหัวดำมะพร้าวลงทำลายแล้ว ตัวหนอนเมื่อฟักออกจากไข่จะอยู่รวมกันเป็นกลุ่ม 1-2 วัน ก่อนจะย้ายไปกัดกินใบมะพร้าว จึงมักพบหนอนหัวดำมะพร้าวหลายขนาดกัดกินอยู่ในใบมะพร้าวใบเดียวกัน หากการทำลายรุนแรงอาจทำให้ต้นมะพร้าวตายได้

การป้องกันกำจัด

1. วิธีเขตกรรมและวิธีกล ตัดใบที่มีหนอนหัวดำมะพร้าวนำไปเผาทำลายทันที ไม่ควรเคลื่อนย้ายต้นพันธุ์มะพร้าวหรือพืชตระกูลปาล์มมาจากแหล่งที่มีการระบาด

2. การใช้ชีววิธี การใช้แตนเบียนที่เฉพาะเจาะจงกับหนอนหัวดำมะพร้าว เช่น แตนเบียนโกนีโอซัสนิแพนติดีส (*Goniozus nephantidis*) โดยปล่อยช่วงเวลาเย็น พลบค่ำ อัตรา 200 ตัว/ไร่/ครั้ง ให้กระจายทั่วแปลงเดือนละครั้ง ถ้าปล่อยแตนเบียนได้มากจะทำให้เห็นผลในการควบคุมเร็วขึ้น

3 การใช้สารเคมี

3.1 ใช้สารอีมาเมกตินเบนโซเอต 1.92% อีซี เข้มข้นโดยไม่ต้องผสมน้ำฉีดเข้าที่ลำต้นมะพร้าวอัตรา 30 มิลลิลิตรต่อต้น โดยใช้สว่านเจาะรูให้เอียงลงประมาณ 45 องศา จำนวน 2 รู ให้ตรงข้ามกัน เจาะรูให้ลึก 10-15 เซนติเมตร ขึ้นอยู่กับขนาดของดอกสว่าน ตำแหน่งของรูอยู่สูงจากพื้นดินประมาณ 1 เมตร แล้วฉีดสารฆ่าแมลงลงไปรูละ 15 มิลลิลิตร ปิดรูด้วยดินน้ำมัน วิธีนี้จะป้องกันกำจัดหนอนหัวดำมะพร้าวได้นานมากกว่า 3 เดือน (วิธีการนี้สามารถป้องกันกำจัดศัตรูชนิดอื่นได้ด้วย เช่น ดั้วแรดมะพร้าว ดั้วงวงมะพร้าว แมลงดำหนามมะพร้าว)

** แนะนำเฉพาะมะพร้าวที่มีความสูงมากกว่า 12 เมตร ขึ้นไป ห้ามใช้กับมะพร้าวน้ำหอม มะพร้าวกะทิ และมะพร้าวที่ใช้ทำน้ำตาล

3.2 กรณีมะพร้าวต้นเล็กที่มีความสูงน้อยกว่า 12 เมตร รวมทั้งมะพร้าวกะทิ มะพร้าวน้ำหอมและมะพร้าวที่ใช้ทำน้ำตาล ในพื้นที่ที่มีการระบาดของรุนแรง และไม่มีการปล่อยแตนเบียน ให้พ่นทรงพุ่มด้วยสารฟลูเบนไดอะไมด์ 20 % ดับเบิ้ลยูจี อัตรา 5 กรัม หรือ คลอแรนทรานิลิโพรล 5.17% เอสซี อัตรา 20 มิลลิลิตร หรือ สปินโนแซต 12% เอสซี อัตรา 20 มิลลิลิตร (สารนี้มีพิษสูงต่อผึ้ง ไม่ควรใช้ในสวนมะพร้าวที่มีการเลี้ยงผึ้ง) หรือ ลูเฟนนูรอน 5% อีซี อัตรา 20 มิลลิลิตร (สารนี้มีพิษสูงต่อกุ้ง ไม่ควรใช้บริเวณที่มีการเลี้ยงกุ้ง) โดยเลือกสารชนิดใดชนิดหนึ่งตามอัตราที่กำหนดผสมน้ำ 20 ลิตร พ่นให้ทั่วทรงพุ่มบริเวณใต้ใบ 1-2 ครั้ง ควรใช้เครื่องยนต์พ่นสารที่สามารถควบคุมแรงดันได้ และมีแรงดันไม่น้อยกว่า 30 บาร์ กรณีที่มีการปล่อยแตนเบียน ให้พ่นสารเคมีก่อน ประมาณ 2 สัปดาห์ ค่อยทำการปล่อยแตนเบียน กรณีที่มีการเคลื่อนย้ายต้นพันธุ์ เพื่อป้องกันการแพร่กระจายของหนอนหัวดำมะพร้าวสามารถใช้วิธีการนี้ได้เช่นเดียวกัน

● **แมลงค้ำหนามมะพร้าว** ทำลายส่วนใบของมะพร้าว โดยทั้งตัวอ่อนและตัวเต็มวัย อาศัยอยู่ในใบอ่อนที่ยังไม่คลี่ของมะพร้าว และแทะกินผิวใบ ใบมะพร้าวที่ถูกทำลายเมื่อใบคลี่กางออกจะมีสีน้ำตาลอ่อน หากใบมะพร้าวถูกทำลายติดต่อกันเป็นเวลานานจะทำให้ยอดของมะพร้าวมีสีน้ำตาล เมื่อมองไกลๆ จะเห็นเป็นสีขาวโพลน ชาวบ้านเรียก “มะพร้าวหัวหงอก”

การป้องกันกำจัด

1. วิธีเขตกรรมและวิธีกล ไม่ควรเคลื่อนย้ายต้นพันธุ์มะพร้าวหรือพืชตระกูลปาล์มมาจากแหล่งที่มีการระบาด
2. การใช้ชีววิธี การใช้แตนเบียนที่เฉพาะเจาะจงกับแมลงค้ำหนาม เช่น แตนเบียนอะซีโคเดส ฮิสไพนารัม (*Asecodes hispinarum*) มาเลี้ยงขยายเพิ่มปริมาณ และปล่อยทำลายหนอนแมลงค้ำหนามมะพร้าว
3. การใช้สารเคมี

3.1 กรณีมะพร้าวสูงกว่า 12 เมตร ให้ฉีดสารเข้าต้น ด้วยสารอิมิดาเมกตินเบนโซเอต 1.92% อีซี อัตรา 30 มิลลิลิตรต่อต้น โดยห้ามใช้กับมะพร้าวน้ำหอมและมะพร้าวกะทิ

3.2 กรณีมะพร้าวต้นเล็ก ใช้สารอิมิดาโคลพริด 70 % ดับเบิ้ลยูจี อัตรา 1 กรัม หรือ ไทอะมีโทกแซม 25% ดับเบิ้ลยูจี อัตรา 1 กรัม หรือ ไดโนทีฟูแรน 10% ดับเบิ้ลยูพี อัตรา 1 กรัม ละลายน้ำ 1 ลิตรต่อต้น ระบาดบริเวณยอดและรอบคอกมะพร้าว หรือ การใช้สารคาร์แทปไฮโดรคลอไรด์ 4% จีอาร์ หรือ คลอร์ไพริฟอส 75% ดับเบิ้ลยูจี ใส่ถุงผ้าที่ตัดแปลงคล้ายถุงชา อัตรา 30 กรัมต่อต้น มีประสิทธิภาพป้องกันกำจัดแมลงค้ำหนามมะพร้าวได้นานประมาณ 1 เดือน

● **ด้วงแรด** ตัวเต็มวัยเข้าทำลายพืช โดยการบินขึ้นไปกัดเจาะโคนทางใบหรือยอดอ่อนของมะพร้าว รวมทั้งเจาะทำลายยอดอ่อนที่ยังไม่คลี่ ทำให้ใบที่เกิดใหม่ไม่สมบูรณ์ มีรอยขาดแหว่งเป็นริ้วๆ คล้ายหางปลา หรือรูปพัด ถ้าโดนทำลายมากๆ จะทำให้ใบที่เกิดใหม่แคระแกรน รอยแผลที่ถูกด้วงแรดมะพร้าวกัดเป็นเนื้อเยื่ออ่อนทำให้ด้วงวงมะพร้าวเข้ามาวางไข่ หรือเป็นทางให้เกิดยอดเน่า จนถึงต้นตายได้ในที่สุด ด้วงแรดมะพร้าวในระยะตัวหนอน ส่วนใหญ่พบตามพื้นดิน ในบริเวณที่มีการกองปุ๋ยหมัก ปุ๋ยคอก จะกัดกินและทำลายระบบรากของมะพร้าวปลูกใหม่ ทำให้พบอาการยอดเหี่ยวและแห้งเป็นสีน้ำตาล ต้นแคระแกรนไม่เจริญเติบโต

การป้องกันกำจัด

1. วิธีเขตกรรม ทำความสะอาดบริเวณสวนมะพร้าวเพื่อกำจัดแหล่งขยายพันธุ์ เป็นวิธีที่ใช้ได้ผลดีมานาน ถ้ามีกองปุ๋ยหมัก ปุ๋ยคอก กองขยะ กองขี้เลื่อย แกลบ ควรกำจัดออกไปจากบริเวณสวน หรือกองให้เป็นที่แล้วหมั่นกลับเพื่อตรวจดู หากพบหนอนให้จับมาทำลายหรือเผากองขี้เลื่อยนั้นเสีย ส่วนของลำต้นและตอมะพร้าวที่โคนทิ้งไว้ หรือมะพร้าวที่ยืนต้นตายควรโค่นลงมาเผาทำลาย ต้นมะพร้าวที่ถูกตัดเพื่อปลูกทดแทน ถ้ายังสดอยู่เผาทำลายไม่ได้ ควรทอนออกเป็นท่อนสั้นๆ นำมารวมกันไว้ ปล่อยให้ผุสลายล่อนให้ด้วงแรดมาวางไข่ ด้วงจะวางไข่ตามเปลือกมะพร้าวที่อยู่ติดกับพื้นดินเพราะมีความชุ่มชื้นสูงและฟูเร็ว เผาทำลายท่อนมะพร้าวเพื่อกำจัดทั้งไข่ หนอน และดักแด้ของด้วงแรดมะพร้าว ตอมะพร้าวที่เหลือให้ใช้น้ำมันเครื่องใช้แล้วราดให้ทั่วเพื่อป้องกันการวางไข่ได้

2. การใช้ชีววิธี ใช้เชื้อราเขียวเมตาไรเซียม (*Metarhizium* sp.) ใส่ไว้ตามกองขยะ กองปุ๋ยคอก หรือท่อนมะพร้าวที่มีหนอนด้วงแรดมะพร้าวอาศัยอยู่ เกลี้ยเชื้อให้กระจายทั่วกอง เพื่อให้เชื้อมีโอกาสสัมผัสกับตัวหนอนให้มากที่สุด รดน้ำให้

ความชื้น หาวัสตุ เช่น ไบโม่พร้าวคลุมกองไว้ เพื่อรักษาความชื้นและป้องกันแสงแดด เชื่อจะทำลายด้วงแรดมะพร้าวทุก ระยะการเจริญเติบโต

3. การใช้สารเคมี

3.1 ต้นมะพร้าวอายุ 3-5 ปี ซึ่งยังไม่สูงมากนัก ใช้ลูกเหม็นใส่บริเวณคอกมะพร้าวที่โคนทางใบรอบๆ ยอดอ่อน ทางละ 2 ลูก ต้นละ 6-8 ลูก กลิ่นของลูกเหม็นจะไล่ไม่ให้ด้วงแรดมะพร้าวบินเข้าไปทำลายคอกมะพร้าว

3.2 ใช้สารฆ่าแมลงคลอร์ไพริฟอส 40% อีซี อัตรา 80 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือไดอะซินอน 60% อีซี อัตรา 80 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ คาร์โบซัลแฟน 20% อีซี อัตรา 80 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร ราวบริเวณคอกมะพร้าวตั้งแต่ โคนยอดอ่อนลงมาให้เปียก โดยใช้ปริมาณ 1-1.5 ลิตรต่อต้น ทุก 15-20 วัน ควรใช้ 1-2 ครั้งในช่วงระบาด

● **ด้วงวงมะพร้าวชนิดเล็กและด้วงวงมะพร้าวชนิดใหญ่** มักทำลายตามรอยทำลายของด้วงแรดมะพร้าว โดยวางไข่บริเวณบาดแผลตามลำต้นหรือบริเวณที่ด้วงแรดมะพร้าวเจาะไว้ หรือบริเวณรอยแตกของเปลือก ด้วงวงมะพร้าว ก็สามารถเจาะส่วนที่อ่อนของมะพร้าวเพื่อวางไข่ได้ หนอนที่ฟักออกจากไข่จะกัดกินชอนไชไปในต้นมะพร้าว ทำให้เกิดแผลเน่าภายใน ต้นมะพร้าวที่ถูกทำลายจะแสดงอาการเฉาหรือยอดหักพับ เพราะบริเวณที่หนอนทำลายจะเป็นโพรง มีรู และแผลเน่าต่อเนื่องไปในบริเวณใกล้เคียง หนอนจะกัดกินไปจนกระทั่งต้นเป็นโพรงใหญ่ไม่สามารถส่งน้ำและอาหารไปถึง ยอดได้ และทำให้ต้นมะพร้าวตายในที่สุด

การป้องกันกำจัด

1. เลือกเก็บผลกาแพที่สุกเต็มที่ และนำไปตากทันที ไม่ควรเก็บผลกาแพไว้ในกระสอบนาน การตากควรตาก บนลานพื้นปูนซีเมนต์ แคร่ไม้ไผ่ หรือตาข่ายสีฟ้า เพื่อป้องกันไม่ให้ผลกาแพสัมผัสดินและความชื้น และควรพลิกกลับผลกาแพในระหว่างตากเป็นช่วงๆ เพื่อให้สีของผลสุกสม่ำเสมอ และป้องกันการเกิดเชื้อรา

2. เมื่อพบเมล็ดกาแพที่มีเชื้อรา รีบเก็บออกนำไปเผาทำลาย

3. ทำความสะอาดเก็บกวาดเศษซากพืช หรือเศษเมล็ดกาแพที่ตกค้างบนลานตาก เพื่อไม่ให้เป็นที่แหล่งสะสมของเชื้อ

2.ทุเรียน ระยะใบแก่-ออกดอกและระยะติดผล (ศวส.ชุมพร)

● **โรคใบติด** เกิดจากเชื้อรา *Rhizoctonia* sp. เกิดได้ทั้งใบอ่อนและใบแก่ เกิดเส้นใยสีขาว แผ่นคลุมส่วนหลังใบ เมื่อคลุมทั่วแผ่นใบมีลักษณะตายนิ่งคล้ายโดนน้ำร้อนลวก ในที่สุดใบจะร่วงหล่น

การป้องกันกำจัด

1. หมั่นตรวจ ดูแลสวนทุเรียน ถ้าพบว่ามีอาการของโรคใบติดให้ตัดแต่งใบส่วนที่เป็นโรคไปเผาทำลาย

2. ตัดแต่งกิ่งทุเรียนให้โปร่ง

3. ถ้าระบาดมากให้ฉีดพ่นด้วยสารเคมีฆ่าเชื้อรา

● **โรครากและโคนเน่า** เกิดจากเชื้อราไฟทอปทอรา (*Phytophthora palmivora* (Butler)) ใบล่างเริ่มเป็นจุด เหลืองประเหลืองแล้วค่อยๆหลุดร่วง ส่วนอาการที่โคนต้นหรือกิ่งคล้ายมีคราบน้ำเกาะติดเห็นได้ชัดในสภาพต้นทุเรียน แห่ง ในช่วงเช้าถ้าอากาศชื้นจะเกิดยางไหลสีน้ำตาลแดงบริเวณลำต้น ถ้าอาการรุนแรงจะทำให้ต้นทุเรียนตายได้

อาการที่ราก อาการเริ่มจากใบที่ปลายกิ่ง จะมีสีซีด ไม่เป็นมันเงาเหี่ยวลู่ลง อาการรุนแรงมากขึ้นใบจะเหลืองและ หลุดร่วง เมื่อขุดดูที่รากฝอยจะพบรากฝอยมีลักษณะเปื่อยยุ่ยเป็นสีน้ำตาลและหลุดล่อนง่าย เมื่อโรครุนแรงอาการเน่าจะ ลามไปยังรากแขนงและโคนต้นทำให้ต้นทุเรียนโทรมและยืนต้นตาย

อาการที่กิ่งและที่ลำต้นหรือโคนต้น เริ่มแรกทุเรียนจะแสดงอาการใบเหลืองเป็นบางกิ่ง และจะสังเกตเห็นคล้าย คราบน้ำบนผิวเปลือกได้ชัดเจน ในช่วงที่สภาพอากาศแห้ง เมื่อใช้มีดถากบริเวณคราบน้ำจะพบเนื้อเยื่อเปลือกและเนื้อไม้ เป็นแผลสีน้ำตาล ถ้าแผลขยายใหญ่ลุกลามจนรอบโคนต้น จะทำให้ทุเรียนใบร่วงจนหมดต้นและยืนต้นแห้งตาย

อาการที่ใบ ใบช้ำดำตายนิ่งคล้ายถูกน้ำร้อนลวก และจะเกิดอาการไหม้แห้งค้ำตันอย่างรวดเร็ว พบมากช่วงฝนตก
รุนแรงต่อเนื่องหลายวัน

อาการที่ผล มักพบกับผลใกล้แก่ในช่วงฝนตกชุกหรือช่วงที่มีความชื้นในอากาศสูง เริ่มแรกจะเกิดจุดแผลขนาดเล็กสี
น้ำตาลดำบนปลายหนามหรือชอกหนาม จุดแผลจะขยายใหญ่ลุกลามมากขึ้นตามการสุกของผล พบอาการโรคได้ทั้งผลที่
ยังอยู่บนต้นและผลหลังการเก็บเกี่ยว

การป้องกันกำจัด

1. แปลงปลูกควรมีการระบายน้ำดี ไม่ควรมีน้ำท่วมขัง และเมื่อมีน้ำท่วมขังควรรีบระบายออก
2. ตัดแต่งทรงพุ่มให้โคนต้นโปร่ง การถ่ายเทอากาศดี แสงแดดส่องถึง ควรหลีกเลี่ยงการกระทำที่อาจทำให้รากหรือ
ลำต้นเกิดแผล ซึ่งจะเป็ช่องทางให้เชื้อราสาเหตุโรคเข้าทำลายพืชได้ง่ายขึ้น
3. ต้นทุเรียนที่เป็นโรครุนแรงมากหรือยืนต้นแห้งตายควรถู้ออก แล้วนำไปเผาทำลายนอกแปลงปลูก ตากดินไว้
ระยะหนึ่ง แล้วจึงปลูกทดแทน

4. ตรวจแปลงอย่างสม่ำเสมอ เมื่อพบส่วนของใบ ดอก และผลที่เป็นโรค ตัดแต่งส่วนที่เป็นโรคนำไปเผาทำลาย
นอกแปลงปลูก พ่นด้วยสารป้องกันกำจัดโรคพืช เมทาแลกซิล 25% ดับเบิ้ลยูพี อัตรา 30-50 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตรหรือ
ฟอสอีทิล-อะลูมิเนียม 80% ดับเบิ้ลยูพี อัตรา 30-50 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร ให้ทั่วทรงพุ่ม

5. ไม่นำเครื่องมือตัดแต่งที่ใช้กับต้นเป็นโรคไปใช้ต่อกับต้นปกติ และควรทำความสะอาดเครื่องมือก่อนนำไปใช้
ใหม่ทุกครั้ง

6. เมื่อเริ่มพบต้นที่ใบมีสีซีด ไม่เป็นมันเงาหรือใบเหลือง หลุดร่วง ใช้ฟอสโฟนิค แอซิด 40% เอสแอล ผสมน้ำ
สะอาด อัตรา ๑:๑ ใส่กระบอกฉีดยา ฉีดเข้าลำต้น ราดดินด้วยสารป้องกันกำจัดโรคพืช ฟอสอีทิล-อะลูมิเนียม 80%
ดับเบิ้ลยูพี อัตรา 30-50 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตรหรือเมทาแลกซิล 25% ดับเบิ้ลยูพี อัตรา 30-50 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร

7. เมื่อเริ่มพบอาการโรคบนกิ่งหรือที่โคนต้น ถากหรือขุดผิวเปลือกบริเวณที่เป็นโรคออก ทาแผลด้วยสารป้องกัน
กำจัดโรคพืช ฟอสอีทิล-อะลูมิเนียม 80% ดับเบิ้ลยูพี อัตรา 80-100 กรัมต่อน้ำ 1 ลิตร หรือ เมทาแลกซิล 25% ดับเบิ้ลยูพี
อัตรา 50-60 กรัมต่อน้ำ 1 ลิตร หรือ เมทาแลกซิล+แมนโคเซบ 65% ดับเบิ้ลยูพี อัตรา 100 กรัมต่อน้ำ 1 ลิตรทุก 7 วัน
จนกว่าแผลจะแห้ง หรือ ใช้ฟอสโฟนิค แอซิด 40% เอสแอล ผสมน้ำสะอาด อัตรา 1:1 ใส่กระบอกฉีดยา ฉีดเข้าลำต้นหรือ
กิ่งในบริเวณตรงข้ามอาการโรค หรือส่วนที่เป็นเนื้อไม้ดีใกล้บริเวณที่เป็นโรค อัตรา 20 มิลลิลิตรต่อต้น

● หนอนเจาะผลทุเรียน (Fruit boring caterpillar) ตัวเต็มวัยเป็นผีเสื้อมาวางไข่ที่ผลทุเรียนเมื่อเข้าสู่ระยะ
หนอนหนอนจะเจาะเข้าทำลายทุเรียนตั้งแต่ผลยังเล็ก อายุประมาณ 2 เดือน จนถึงผลโตเต็มที่พร้อมที่จะเก็บเกี่ยวทำให้ผล
เป็นแผล อาจทำให้ผลเน่าและร่วงเนื่องจากเชื้อราเข้าทำลายซ้ำ การที่ผลมีรอยแมลงทำลายทำให้ขายไม่ได้ราคา ถ้าหาก
หนอนเจาะกินเข้าไปจนถึงเนื้อผล ทำให้บริเวณดังกล่าวเน่าเมื่อผลสุก ที่บริเวณเปลือกของผลทุเรียนจะสังเกตเห็นมูลและรัง
ของหนอนได้อย่างชัดเจน และจะมีน้ำไหลเยิ้มเมื่อทุเรียนใกล้แก่ ผลทุเรียนที่อยู่ชิดติดกันหนอนจะเข้าทำลายมากกว่าผลที่
อยู่เดี่ยวๆ เพราะแม่ผีเสื้อชอบวางไข่ในบริเวณรอยสัมผัสนี้

การป้องกันกำจัด

1. หมั่นตรวจดูผลทุเรียน เมื่อพบรอยทำลายของหนอน ให้ใช้ไม้หรือลวดแข็งเขี่ยตัวหนอนออกมาทำลาย
2. ตัดแต่งผลทุเรียนที่มีจำนวนมากเกินไป โดยเฉพาะผลที่อยู่ติดกันควรใช้กิ่งไม้หรือกาบมะพร้าวคั้นระหว่างผล
เพื่อป้องกันไม่ให้ตัวเต็มวัยวางไข่หรือตัวหนอนเข้าหลบอาศัย

3. การห่อผลด้วยถุงมุ้งไนลอน ถุงรีเมย์ หรือถุงพลาสติกสีขาวขุ่น เจาะรูที่บริเวณขอบล่าง
เพื่อให้หยดน้ำระบายออก โดยเริ่มห่อผลตั้งแต่ผลทุเรียนมีอายุ 6 สัปดาห์ เป็นต้นไป จะช่วยลดความเสียหายได้

4. สารฆ่าแมลงที่มีประสิทธิภาพเมื่อจำเป็นต้องใช้ คือ แลมบ์ดา-ไซฮาโลทริน 2.5% อีซี อัตรา 20 มิลลิลิตรต่อ
น้ำ 20 ลิตร หรือ คลอร์ไพริฟอส 40% อีซี อัตรา 20 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ คาร์โบซัลแฟน 20% อีซี อัตรา 50
มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร พ่นเฉพาะส่วนผลทุเรียนที่พบการทำลายของหนอนเจาะผลในแหล่งที่มีการระบาด พ่นหลังจาก
ทุเรียนติดผลแล้ว 1 เดือน พ่น 3-4 ครั้ง ทุก 20 วัน

3. กาแฟโรบัสต้า ผลสุกและระยะเก็บเกี่ยวผลผลิต (ศวส.ชุมพร)

● โรคราที่เกิดจากเชื้อ *Aspergillus ochraceus* ผลกาแฟสุกร่วงหล่นใต้โคนต้น ผลผลิตกาแฟมีความชื้นเนื่องจากเก็บผลกาแฟที่สุกเลยระยะเก็บเกี่ยว หรือเก็บไว้ในกระสอบเป็นเวลานาน หรือโดนฝนหรือความชื้นขณะตากผลกาแฟ พบเชื้อราเข้าทำลาย เมื่อนำมาสี ทำให้เมล็ดกาแฟแตก หัก คุณภาพลดลง

การป้องกันกำจัด

1. เลือกเก็บผลกาแฟที่สุกเต็มที่ และนำไปตากทันที ไม่ควรเก็บผลกาแฟไว้ในกระสอบนาน การตากควรตากบนลานพื้นปูนซีเมนต์ แคร่ไม้ไผ่ หรือตาข่ายสีฟ้า เพื่อป้องกันไม่ให้ผลกาแฟสัมผัสดินและความชื้น และควรพลิกกลับผลกาแฟในระหว่างตากเป็นช่วงๆ เพื่อให้สีของผลสม่ำเสมอ และป้องกันการเกิดเชื้อรา
2. เมื่อพบเมล็ดกาแฟที่มีเชื้อรา รีบเก็บออกนำไปเผาทำลาย
3. ทำความสะอาดเก็บกวาดเศษซากพืช หรือเศษเมล็ดกาแฟที่ตกค้างบนลานตาก เพื่อไม่ให้แหล่งสะสมของเชื้อ

● กิ่งกาแฟหักโค่นเนื่องจากฝนตกหนัก กิ่งกาแฟที่ติดผลใกล้ถึงระยะเก็บเกี่ยวหักโค่นได้รับความเสียหาย กิ่งกาแฟฉีก หัก ผลผลิตเสียหาย ในกรณีที่ยังมีกิ่งนั้นๆ มีผลกาแฟที่ยังไม่สุกแก่เต็มที่พร้อมเก็บเกี่ยว หรือผลกาแฟสุกเลยระยะเก็บเกี่ยว เมื่อนำมาตากแห้งพบการเข้าทำลายของเชื้อรา และเมื่อนำมาสีพบปัญหาเมล็ดกาแฟแตก หัก ทำให้คุณภาพลดลง

การป้องกัน

1. ควรใช้ไม้ค้ำยันกิ่งกาแฟเพื่อป้องกันกิ่งฉีก หักโค่น
2. เลือกเก็บผลกาแฟที่สุกเต็มที่สีส้มอมแดง และนำไปตากบนลานตากที่ไม่โดนฝน เพื่อป้องกันความชื้นและเชื้อราเข้าทำลาย
3. ทำความสะอาดเก็บกวาดเศษซากพืช หรือเศษเมล็ดกาแฟที่ตกค้างบนลานตาก เพื่อไม่ให้แหล่งสะสมของเชื้อ
4. เมื่อพบเมล็ดกาแฟที่มีเชื้อรา รีบเก็บออก นำไปเผาทำลาย
5. ลานตากควรมีหลังคาหรือผ้ากันความชื้นในเวลากลางคืนเพื่อป้องกันน้ำค้าง